

BS/157/2012

POLACY O WYBORACH

PREZYDENCKICH W STANACH

ZJEDNOCZONYCH, STOSUNKACH

POLSKO-AMERYKAŃSKICH

I WPŁYWIE USA NA ŚWIAT

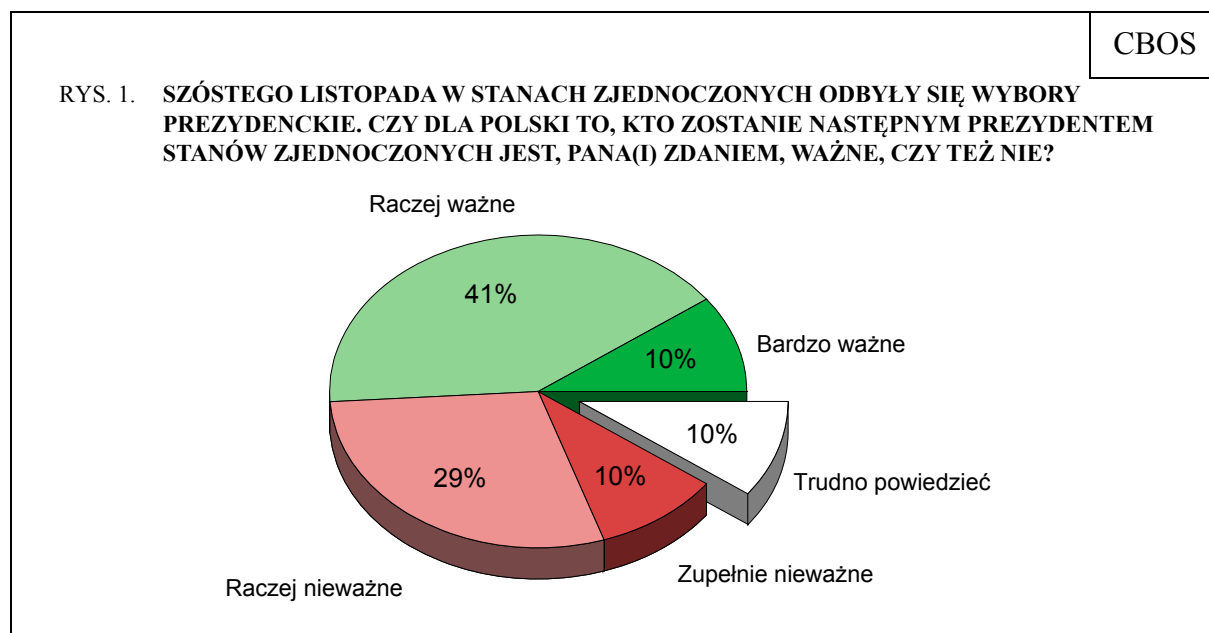
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych, z uwagi na międzynarodowe znaczenie tego państwa, budzą zainteresowanie opinii publicznej na całym świecie. W badaniu przeprowadzonym tuż po wyborach prezydenckich¹ zapytaliśmy Polaków, jak postrzegają to wydarzenie w odniesieniu do spraw polskich, o ocenę stosunków polsko-amerykańskich oraz o opinie na temat wpływu Stanów Zjednoczonych na świat.

WYBORY PREZYDENCKIE W STANACH ZJEDNOCZONYCH A SPRAWA POLSKA

Większość Polaków (51%) uważa, że dla naszego kraju ważne jest, kto będzie sprawował urząd prezydencki w Stanach Zjednoczonych. Za nieistotny dla Polski wynik ostatnich wyborów w USA uznaje 39% respondentów, a co dziesiąty nie ma w tej kwestii zdania. Warto jednocześnie zauważyć, iż opinie większości ankietowanych na ten temat są mało kategoriiczne, co wyraża się w dominacji ocen „raczej ważne” i „raczej nieważne”.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (270) przeprowadzono w dniach 8 – 17 listopada 2012 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

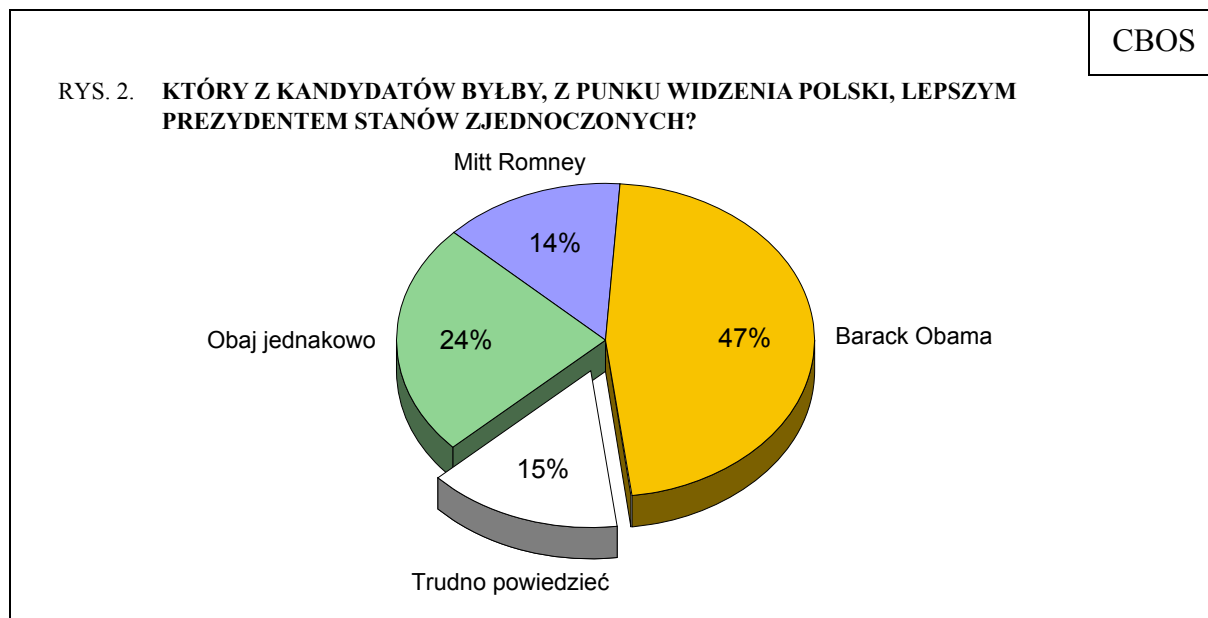
Opinie respondentów w kwestii znaczenia wyborów amerykańskich dla Polski różnicuje przede wszystkim stopień zainteresowania polityką. Osoby, które deklarują co najmniej duże zainteresowanie, przejawiające się przede wszystkim w śledzeniu tego, co się w polityce dzieje, zdecydowanie częściej niż pozostali twierdzą, że wynik wyborów prezydenckich w USA jest ważny dla naszego kraju. Badani średnio lub słabo zainteresowani polityką częściej skłonni są lekceważyć znaczenie tego wydarzenia. Im mniejsze deklarowane zainteresowanie polityką, tym częściej respondenci nie potrafią zająć w tej sprawie stanowiska. Ważę wyborów w USA częściej dostrzegają też badani identyfikujący się z prawicą i politycznym centrum niż respondenci o poglądach lewicowych, którzy są w tej kwestii podzieleni, oraz osoby niepotrafiące określić swoich poglądów na skali lewica-prawica, wśród których znaczna część nie potrafi zająć stanowiska w tej sprawie. Warto też zwrócić uwagę, że im wyższy jest poziom wykształcenia badanych, tym bardziej wyrobione są opinie i częstsze przekonanie, że to, kto zostanie następnym prezydentem USA, jest dla naszego kraju ważne (zob. tabele aneksowe).

Tabela 1

Czy dla Polski to, kto zostanie następnym prezydentem Stanów Zjednoczonych jest, Pana(i) zdaniem, ważne, czy też nie?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką? Czy jest ono:				
	bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce	duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie mnie to nie interesuje
	w procentach				
Bardzo ważne	32	20	9	6	6
Raczej ważne	31	44	44	39	35
Raczej nieważne	23	24	30	35	18
Zupełnie nieważne	14	12	10	9	12
Trudno powiedzieć	0	0	7	11	29

Z punktu widzenia Polski, Barack Obama, reprezentujący Partię Demokratyczną zwycięzca wyborów, zdecydowanie częściej uznawany jest za lepszą alternatywę niż jego kontrkandydat z Partii Republikańskiej (odpowiednio 47% i 14%). Należy też zauważyć, iż blisko co czwarty badany (24%) uważa, że obaj kandydaci, sprawując urząd prezydenta USA, byłiby z punktu widzenia naszego kraju równie dobrzy. Warto przypomnieć, że niemal na trzy miesiące przed wyborami w USA tylko co trzeci dorosły Polak chciał ponownego zwycięstwa Baracka Obamy, natomiast Mitta Romneya popierała podobna grupa badanych co

w listopadzie². Poparcie Polaków dla Baracka Obamy jest obecnie wyższe niż przed wyborami w 2008 roku³. Widać więc, że ponowna wygrana spowodowała wzrost akceptacji jego osoby wśród mieszkańców naszego kraju.

Opinie w tej kwestii różnicują przede wszystkim poglądy polityczne badanych. Chociaż Barack Obama częściej niż Mitt Romney uznawany jest za lepszego kandydata na urząd prezydencki niezależnie od deklarowanych poglądów politycznych, jednak kandydat Partii Republikańskiej zdobywa znacząco większe poparcie wśród osób identyfikujących się z prawicą niż wśród osób o centrowych i lewicowych poglądach (zob. tabele aneksowe).

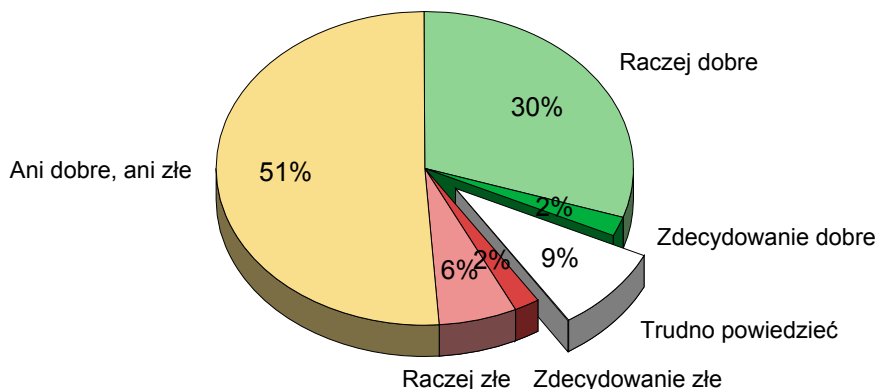
OCENA STOSUNKÓW POLSKO-AMERYKAŃSKICH

Obecne stosunki polsko-amerykańskie najczęściej odbierane są przez Polaków ambiwalentnie – większość badanych (51%) twierdzi, że są one ani dobre, ani złe. Niespełna jedna trzecia respondentów (32%) ocenia je jako dobre, a nieliczni (8%) jako złe. O braku zdecydowanych poglądów na ten temat świadczą też niewielkie grupy badanych określających wzajemne relacje jako „zdecydowanie dobre” i „zdecydowanie złe” (po 2%).

² Por. komunikat CBOS „Kto powinien zostać prezydentem Stanów Zjednoczonych – opinie mieszkańców 21 krajów”, październik 2012 (oprac. M. Feliksiak).

³ Por. komunikat CBOS „Preferencje Polaków w wyborach w USA”, sierpień 2008 (oprac. M. Wenzel).

RYS. 3. JAK OCENIA PAN(I) OBECNE STOSUNKI POLSKO-AMERYKAŃSKIE?

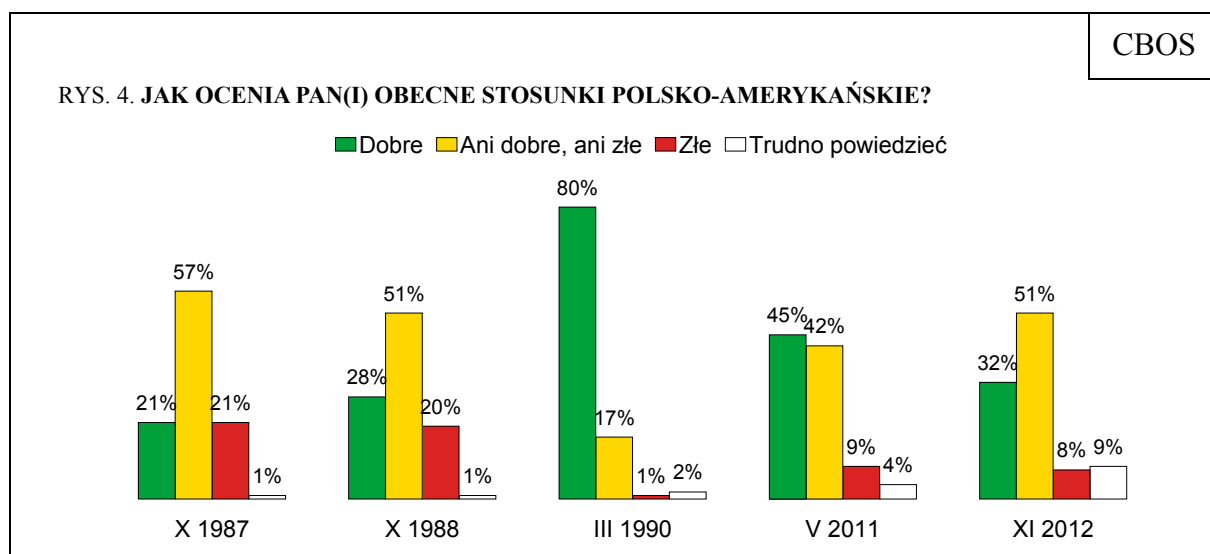
Ocena obecnych stosunków polsko-amerykańskich wiąże się przede wszystkim z deklarowanym przez respondentów poziomem zainteresowania polityką. We wszystkich wyróżnionych grupach dominują oceny ambiwalentne. Przewaga ocen dobrych nad złymi jest największa w grupie badanych deklarujących bardzo duże zainteresowanie polityką, uważnie (szczegółowo) śledzących prawie wszystko, co się dzieje w polityce. Najbardziej krytyczne wobec stosunków polsko-amerykańskich są osoby deklarujące duże zainteresowanie polityką, co przejawia się dość uważnym śledzeniem tego, co się w niej dzieje. Ocena stosunków polsko-amerykańskich wiąże się także z deklarowanymi przez badanych poglądami politycznymi. Najbardziej podzielone opinie obserwujemy wśród osób identyfikujących się z lewicą, choć jednocześnie częściej niż pozostali oceniają oni relacje polsko-amerykańskie jako dobre (zob. tabele aneksowe).

Tabela 2

Jak ocenia Pan(i) obecne stosunki polsko-amerykańskie?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką? Czy jest ono:				
	bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce	duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie mnie to nie interesuje
w procentach					
Dobre	41	37	34	30	20
Ani dobre, ani zle	49	47	54	48	48
Zle	10	14	7	7	8
Trudno powiedziec	0	2	5	15	25

Stosunki polsko-amerykańskie były przedmiotem kilku badań CBOS. Przed 1989 rokiem – podobnie jak obecnie – większość Polaków oceniała relacje pomiędzy Polską

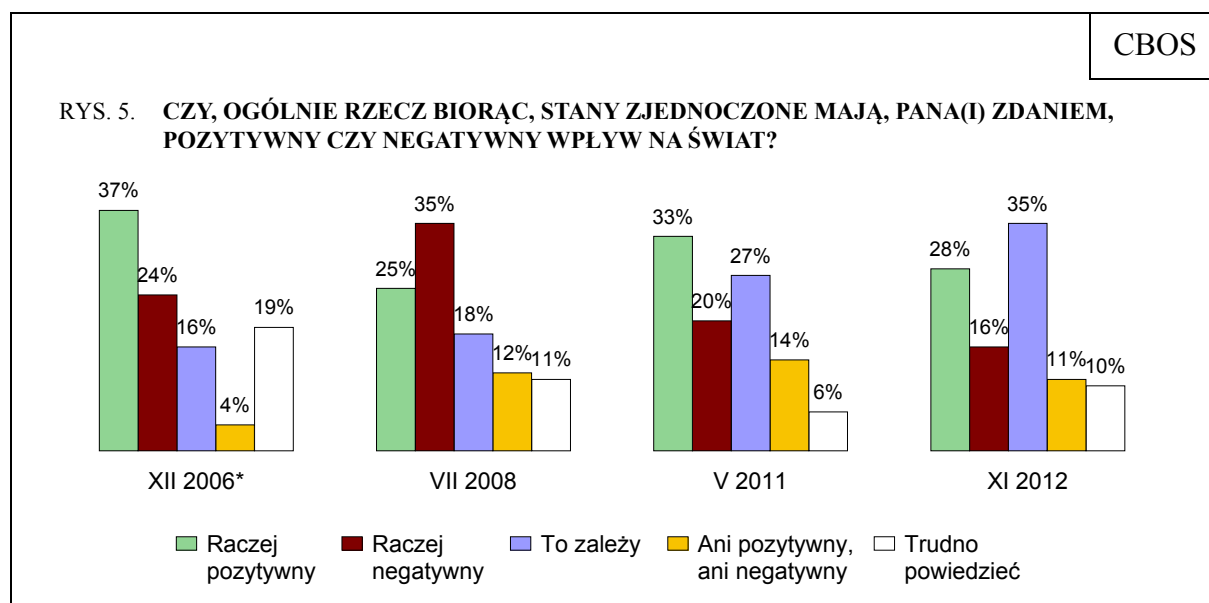
a Stanami Zjednoczonymi jako przeciętne – ani dobre, ani złe. Mimo że PRL był częścią podporządkowanego Związkowi Radzieckiemu bloku politycznego, to u jego schyłku, pod koniec lat osiemdziesiątych, więcej Polaków skłonnych było oceniać stosunki ze światowym mocarstwem, będącym m.in. filarem NATO, jako dobre niż jako złe. Szczególnym momentem w historii Polski, ale również w relacjach międzynarodowych, był okres transformacji ustrojowych w Europie Wschodniej. Znalazło to też swoje odbicie w formułowanej przez polską opinię publiczną ocenie stosunków polsko-amerykańskich. Stany Zjednoczone nie tylko wspierały proces przemian demokratycznych, ale także utrzymywały z naszym krajem ożywione kontakty na najwyższym szczeblu. W lipcu 1989 roku Polskę odwiedził prezydent George H. W. Bush, spotykając się zarówno z przedstawicielami rządu komunistycznego, jak i z przywódcami Solidarności, której kandydaci 4 czerwca 1989 roku odnieśli sukces w pierwszych po Okrągłym Stole wyborach parlamentarnych. Następnie w USA entuzjastycznie przyjęty został przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa, który, jako trzeci cudzoziemiec w historii, wygłosił przemówienie do połączonych izb Kongresu. W marcu 1990 roku pierwszą wizytę w USA złożył premier Tadeusz Mazowiecki. W przeprowadzonym wówczas badaniu przytłaczająca większość Polaków (80%) oceniała stosunki między Polską i USA jako dobre, niewielka grupa (17%) miała w tym względzie mieszane odczucia, a jedynie co setny uważał je za złe. Rekordowo pozytywne oceny można wiązać z formalnym przeorientowaniem sojuszy, ale także z nadziejami, jakie Polacy wiązali wówczas ze Stanami Zjednoczonymi. Kolejne lata przynosiły jednak rozczarowania, jak choćby to, że Polacy wciąż muszą się ubiegać o wize wjazdowe do USA. Niewątpliwie pogorszyło to ocenę stosunków pomiędzy oboma krajami. Warto podkreślić, iż obecnie są one niewiele lepsze niż przed transformacją ustrojową w Polsce.

OPINIE NA TEMAT WPLYWU STANÓW ZJEDNOCZONYCH NA ŚWIAT

Mimo że w polityce i gospodarce światowej wzrasta znaczenie innych krajów, od dwóch dziesięcioleci Stany Zjednoczone wciąż pozostają jedynym supermocarstwem. Przy okazji wyborów prezydenckich ponownie zapytaliśmy Polaków, jak postrzegają rolę Stanów Zjednoczonych w polityce międzynarodowej.

Największa grupa badanych (35%) uważa, że wpływ Stanów Zjednoczonych na świat zależy od sytuacji, dość licznie (11%) wyrażane są też oceny ambiwalentne. Wśród osób, które wyraziły bardziej zdecydowane opinie przeważają jednak oceny pozytywne (28%) nad negatywnymi (16%). Porównując obecne wyniki z uzyskanymi w poprzednich latach, można zauważyć, iż rola Stanów Zjednoczonych postrzegana jest przez Polaków coraz mniej jednoznacznie, jednak w porównaniu z pomiarami z lat 2006–2011 zmalał odsetek osób negatywnie oceniających rolę tego mocarstwa w polityce międzynarodowej.

* W grudniu 2006 odpowiedzi w kafeterii były bardziej wyostżone tzn. w miejscu odpowiedzi „Raczej pozytywny” i „Raczej negatywny” zamieszczono odpowiedzi „Głównie pozytywny” i „Głównie negatywny”

Opinie respondentów na ten temat zależą przede wszystkim od stopnia zainteresowania polityką. O pozytywnej roli USA przekonane są w zdecydowanej większości osoby bardzo uważnie śledzące wszystko co się dzieje w polityce, natomiast wśród pozostałych badanych oceny są ambiwalentnie. Na opinie w tej kwestii wpływ mają także deklarowane poglądy polityczne badanych. Najwyżej rolę USA oceniają osoby identyfikujące się z prawicą, choć także w tej grupie dominują oceny niejednoznaczne (zob. tabele aneksowe).

Tabela 3

Czy, ogólnie rzecz biorąc, Stany Zjednoczone mają, Pana(i) zdaniem, pozytywny czy negatywny wpływ na świat?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką? Czy jest ono:				
	bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce	duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie mnie to nie interesuje
	w procentach				
Raczej pozytywny	63	34	30	22	20
Raczej negatywny	11	9	18	18	14
To zależy	17	39	37	38	26
Ani pozytywny, ani negatywny	8	16	9	10	14
Trudno powiedzieć	0	2	7	11	26

Wybory prezydenckie w USA odbierane są na ogół przez Polaków jako ważne wydarzenie również dla naszego kraju. Powtórna wygrana prezydenta Baracka Obamy spowodowała, że zwiększyła się aprobatą jego osoby wśród polskiej opinii publicznej. Można powiedzieć, iż pozwoliła ona wielu niezdecydowanym uznać jego wyższość nad kontrkandydatem z Partii Republikańskiej.

Wyniki badania przeprowadzonego w listopadzie br. pokazują, że zarówno w ocenach stosunków polsko-amerykańskich, jak i wpływu Stanów Zjednoczonych na świat, rośnie rozczarowanie polskiej opinii publicznej tym największym politycznym i militarnym sojusznikiem Polski.

Opracowała
Barbara BADORA

Tabela 1

		Szóstego listopada w Stanach Zjednoczonych odbyły się wybory prezydenckie. Czy dla Polski to, kto zostanie następnym prezydentem Stanów Zjednoczonych jest, Pana(i) zdaniem, ważne, czy też nie?			Liczba osób
		Ważne	Nieważne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		51	39	10	952
Płeć	Mężczyźni	49	44	8	453
	Kobiety	53	35	12	499
Wiek	18-24 lata	57	39	4	119
	25-34	50	40	9	195
	35-44	49	41	11	159
	45-54	45	45	10	144
	55-64	50	44	6	182
	65 lat i więcej	56	25	19	153
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	40	12	361
	Miasto do 20 tys.	51	40	9	145
	20-100 tys.	56	32	11	184
	101-500 tys.	54	40	6	162
	501 tys. i więcej mieszk.	46	47	7	100
Wykształcenie	Podstawowe	48	34	18	186
	Zasadnicze zawodowe	50	38	12	248
	Średnie	51	41	8	334
	Wyższe	55	42	3	185
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	55	42	4	89
	Średni personel, technicy	54	41	5	35
	Pracownicy adm.-biurowi	46	48	6	55
	Pracownicy usług	46	46	8	67
	Robotnicy wykwalifikowani	44	48	8	113
	Robotnicy niewykwalifik.	43	50	7	45
	Rolnicy	56	33	11	60
Pracujący na własny rach.	45	53	2	39	
Bierni zawodowo	Renciści	44	38	19	83
	Emeryci	56	30	14	193
	Uczniowie i studenci	65	30	5	55
	Bezrobotni	52	39	9	53
	Gospodynie domowe i inni	49	34	16	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	42	52	7	120
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	54	39	7	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	47	47	5	230
	prywatnym gosp. rolnym	54	33	13	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	48	41	11	134
	501-750	50	39	12	111
	751-1000	44	41	15	172
	1001-1500	55	40	5	166
	Powyżej 1500 zł	50	46	4	164
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	36	14	134
	Średnie	51	37	12	429
	Dobre	51	42	7	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	33	15	45
	Raz w tygodniu	53	37	11	417
	1-2 razy w miesiącu	48	44	8	164
	Kilka razy w roku	52	38	10	220
	W ogóle nie uczestniczy	48	47	6	106
Poglądy polityczne	Lewica	47	46	7	146
	Centrum	52	44	5	301
	Prawica	56	39	5	286
	Trudno powiedzieć	46	29	25	219

Tabela 2

		Który z kandydatów byłby, z punktu widzenia Polski, lepszym prezydentem Stanów Zjednoczonych?				Liczba osób
		Barack Obama	Mitt Romney	Obaj jednakowo	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		47	14	24	15	952
Płeć	Mężczyźni	44	17	27	13	453
	Kobiety	49	11	22	17	499
Wiek	18-24 lata	51	14	25	10	119
	25-34	48	14	26	12	195
	35-44	44	15	27	14	159
	45-54	45	15	21	19	144
	55-64	46	11	26	17	182
	65 lat i więcej	46	14	20	20	153
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	13	23	16	361
	Miasto do 20 tys.	55	11	21	13	145
	20-100 tys.	46	11	28	16	184
	101-500 tys.	43	18	27	13	162
	501 tys. i więcej mieszk.	40	22	22	15	100
Wykształcenie	Podstawowe	48	9	24	18	186
	Zasadnicze zawodowe	50	8	22	20	248
	Średnie	49	14	23	15	334
	Wyższe	36	26	31	7	185
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	26	27	8	89
	Średni personel, technicy	31	17	36	15	35
	Pracownicy adm.-biurowi	43	15	34	8	55
	Pracownicy usług	47	16	18	19	67
	Robotnicy wykwalifikowani	48	10	27	15	113
	Robotnicy niewykwalifik.	44	6	28	22	45
	Rolnicy	43	11	30	16	60
	Pracujący na własny rach.	35	33	23	9	39
Bierni zawodowo	Renciści	48	11	22	19	83
	Emeryci	48	11	19	21	193
	Uczniowie i studenci	53	13	23	11	55
	Bezrobotni	57	11	25	7	53
	Gospodynie domowe i inni	58	12	18	13	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	46	18	25	11	120
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	41	17	30	11	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	41	15	26	17	230
	prywatnym gosp. rolnym	46	14	26	13	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	54	12	20	14	134
	501-750	54	9	21	15	111
	751-1000	49	8	24	18	172
	1001-1500	46	14	29	10	166
	Powyżej 1500 zł	42	23	25	11	164
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	10	25	14	134
	Średnie	44	14	25	18	429
	Dobre	49	15	23	13	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	23	17	19	45
	Raz w tygodniu	47	13	22	17	417
	1-2 razy w miesiącu	45	13	28	14	164
	Kilka razy w roku	44	14	25	17	220
	W ogóle nie uczestniczy	53	14	28	5	106
Poglądy polityczne	Lewica	53	12	27	8	146
	Centrum	48	11	28	13	301
	Prawica	43	24	23	10	286
	Trudno powiedzieć	45	7	19	30	219

Tabela 3

		Jak ocenia Pan(i) obecne stosunki polsko-amerykańskie?				Liczba osób
		Dobre	Ani dobre, ani złe	Złe	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		32	51	8	9	952
Płeć	Mężczyźni	36	48	11	5	453
	Kobiety	28	53	5	13	499
Wiek	18-24 lata	34	47	8	10	119
	25-34	32	55	5	8	195
	35-44	35	51	10	4	159
	45-54	33	49	10	8	144
	55-64	32	51	8	9	182
	65 lat i więcej	26	47	9	18	153
Miejsce zamieszkania	Wieś	30	50	8	13	361
	Miasto do 20 tys.	33	51	8	7	145
	20-100 tys.	28	55	9	8	184
	101-500 tys.	38	45	8	9	162
	501 tys. i więcej mieszk.	35	53	8	4	100
Wykształcenie	Podstawowe	29	44	8	19	186
	Zasadnicze zawodowe	34	50	9	7	248
	Średnie	30	53	8	10	334
	Wyższe	36	54	8	2	185
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	35	54	9	1	89
	Średni personel, technicy	32	66	2		35
	Pracownicy adm.-biurowi	33	54	4	9	55
	Pracownicy usług	35	61	2	3	67
	Robotnicy wykwalifikowani	39	43	8	10	113
	Robotnicy niewykwalifik.	24	59	14	3	45
	Rolnicy	32	43	11	14	60
Pracujący na własny rach.	29	59	8	4	39	
Bierni zawodowo	Renciści	31	56	3	10	83
	Emeryci	27	47	11	15	193
	Uczniowie i studenci	39	46	10	5	55
	Bezrobotni	29	47	8	16	53
	Gospodynie domowe i inni	32	44	10	14	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	36	53	5	6	120
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	47	13	8	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	33	57	5	5	230
	prywatnym gosp. rolnym	32	48	13	7	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	31	50	12	7	134
	501-750	38	51	3	8	111
	751-1000	26	52	8	14	172
	1001-1500	31	55	8	6	166
	Powyżej 1500 zł	36	50	8	5	164
Ocena własnych war. mater.	Złe	29	49	11	12	134
	Średnie	27	56	7	10	429
	Dobre	38	45	9	8	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	57	2	11	45
	Raz w tygodniu	34	50	7	9	417
	1-2 razy w miesiącu	28	53	9	10	164
	Kilka razy w roku	30	51	10	9	220
	W ogóle nie uczestniczy	35	44	11	10	106
Poglądy polityczne	Lewica	41	40	15	5	146
	Centrum	30	55	6	9	301
	Prawica	35	52	8	5	286
	Trudno powiedzieć	24	51	6	18	219

Tabela 4

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, Stany Zjednoczone mają, Pana(i) zdaniem, pozytywny czy negatywny wpływ na świat?					Liczba osób
		Raczej pozytywny	Raczej negatywny	To zależy	Ani pozytywny, ani negatywny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		28	16	35	11	10	952
Płeć	Mężczyźni	34	18	32	9	6	453
	Kobiety	22	14	38	12	13	499
Wiek	18-24 lata	23	12	46	11	7	119
	25-34	22	17	43	11	7	195
	35-44	24	22	39	7	7	159
	45-54	30	21	31	13	5	144
	55-64	34	12	30	10	14	182
	65 lat i więcej	33	13	24	12	18	153
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	17	32	11	13	361
	Miasto do 20 tys.	25	19	36	12	8	145
	20-100 tys.	36	15	32	8	8	184
	101-500 tys.	26	16	37	12	9	162
	501 tys. i więcej mieszk.	23	13	51	7	5	100
Wykształcenie	Podstawowe	30	14	23	13	21	186
	Zasadnicze zawodowe	28	17	33	14	9	248
	Średnie	28	17	38	10	8	334
	Wyższe	25	18	48	6	4	185
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	16	50	3	3	89
	Średni personel, technicy	30	14	42	9	6	35
	Pracownicy adm.-biurowi	22	20	39	10	9	55
	Pracownicy usług	23	13	48	9	7	67
	Robotnicy wykwalifikowani	31	20	28	13	8	113
	Robotnicy niewykwalifik.	28	16	34	16	6	45
	Rolnicy	22	27	35	5	11	60
	Pracujący na własny rach.	32	20	38	2	7	39
Bierni zawodowo	Renciści	40	13	27	8	12	83
	Emeryci	30	14	24	13	19	193
	Uczniowie i studenci	22	15	47	13	3	55
	Bezrobotni	31	16	31	14	9	53
	Gospodynie domowe i inni	11	13	49	19	8	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	15	48	11	3	120
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	24	33	7	11	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	31	17	38	8	6	230
	prywatnym gosp. rolnym	24	26	33	11	7	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	18	38	11	10	134
	501-750	39	14	26	12	9	111
	751-1000	32	19	27	12	10	172
	1001-1500	25	17	36	13	10	166
	Powyżej 1500 zł	29	18	42	6	6	164
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	20	28	8	11	134
	Średnie	24	16	35	12	12	429
	Dobre	30	15	38	10	7	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	40	12	29	16	4	45
	Raz w tygodniu	28	14	36	10	13	417
	1-2 razy w miesiącu	27	21	34	13	6	164
	Kilka razy w roku	26	18	37	9	10	220
	W ogóle nie uczestniczy	28	18	36	11	7	106
Poglądy polityczne	Lewica	26	24	38	7	6	146
	Centrum	26	19	38	11	7	301
	Prawica	34	11	38	11	6	286
	Trudno powiedzieć	23	14	28	13	22	219